

บรูไน : โอกาสด้านการค้าและการลงทุนของไทย

เอกจรินทร์ รอดเจริญ

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD)

www.itd.or.th

ตีพิมพ์ : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ Section : ASEAN+

ปีที่ 4 ฉบับที่ 178 วันอังคารที่ 17 กุมภาพันธ์ 2558

หน้า 1 คอลัมน์ "อาเซียน Business Forum"

ก้าวเข้าสู่ปี 2558 ที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ต้องเร่งสร้างความพร้อมตามข้อตกลงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และมุ่งเน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียน เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน ประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนของไทยในต่างประเทศ ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากข้อตกลงความร่วมมือต่างๆ ของอาเซียนได้ ภายใต้สถานการณ์ที่ประเทศสมาชิกต่างแข่งขันด้านการส่งออกกันอย่างเข้มข้น

โดยจากตัวเลขการค้ากับประเทศสมาชิกทั้งหมดนั้น มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทยกับบรูไนถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ โดยอยู่อันดับสุดท้ายในอาเซียน และเป็นอันดับที่ 52 ของทั้งโลกในปี 2557 ดังนั้น ประเทศไทยควรใช้โอกาสในการเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับบรูไน

ประเทศบรูไน หรือชื่อทางการว่า “รัฐบรูไนดารุสซาลาม” (State of Brunei Darussalam) หรือในภาษามลายูว่า เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam) มีรายได้หลักมาจากการผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ โดยบรูไนส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติกว่าร้อยละ 90 ของการส่งออกทั้งหมด เนื่องจากปริมาณการบริโภคภายในประเทศค่อนข้างน้อยด้วยมีจำนวนประชากรประมาณสี่แสนคน

รัฐบาลบรูไนตระหนักดีว่าพลังงานที่ครอบครองอยู่นั้นกำลังจะหมดไปในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า จึงเร่งปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจ โดยประกาศแผนพัฒนาระยะยาว “วิสัยทัศน์บรูไน ปี 2578” (Wawasan 2035 - Vision Brunei 2035) แผนพัฒนาฉบับนี้แสดงให้เห็นว่าบรูไนให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคเศรษฐกิจอื่นนอกจากภาคพลังงานที่ไม่ต้องการพึ่งพาน้ำมันเพียงอย่างเดียว รวมถึงการส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ

ในปี 2557 ประเทศไทยส่งออกข้าวไปยังบรูไนเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่าการส่งออกของแต่ละสินค้ามากกว่าพันล้านบาท ส่วนสินค้าอื่น ๆ ที่ส่งออกมีมูลค่าไม่ถึง

สองร้อยล้านบาท สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) ที่บรูไนยอมรับมาตรฐานสินค้าอาหารฮาลาลของมาเลเซียเท่านั้น แต่บรูไนยังมีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตร ซึ่งการผลิตภายในประเทศยังไม่เพียงพอมากนัก ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ

จึงถือเป็นโอกาสในการลงทุนของผู้ประกอบการไทยที่ควรอาศัยนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติของรัฐบาลบรูไนที่ให้สิทธิพิเศษหลายประการแก่นักลงทุนต่างชาติ เช่น การให้สิทธิพิเศษด้านภาษี โดยบรูไนไม่มีการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและห้างหุ้นส่วน ไม่มีเก็บภาษีส่งออก ภาษีขาย ภาษีการผลิต สำหรับภาษีนิติบุคคลนั้นยังมีการเรียกเก็บอยู่ แต่เป็นการเรียกเก็บจากนิติบุคคลที่เป็นบริษัทเท่านั้น ล่าสุดภาษีนิติบุคคลอัตราใหม่ของบรูไนอยู่ที่ 18.5% จะส่งผลให้เป็นประเทศที่เก็บอัตราภาษีตามกฎหมายต่ำเป็นลำดับที่ 2 ในอาเซียน รองจากสิงคโปร์ที่ 17%

รัฐบาลบรูไนยังได้ลงนามความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Investment Guarantee Agreements) กับประเทศสมาชิกอาเซียน ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA) ครอบคลุมการลงทุนเรื่อง การเปิดเสรี (Liberalization) การคุ้มครอง (Protection) การส่งเสริม (Promotion) และการอำนวยความสะดวก (Facilitation) ครอบคลุมการลงทุนในธุรกิจ 5 สาขา ประกอบด้วย เกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และอุตสาหกรรมการผลิต รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 สาขาข้างต้น ซึ่งครอบคลุมถึงการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) และการลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio Investment) อันเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลบรูไนต้องการองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาธุรกิจต่างๆ นอกเหนือจากภาคพลังงาน เพื่อเป็นการปูทางไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในภาคส่วนอื่นๆ ของประเทศ เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคตที่ไม่อาจพึ่งพาภาคพลังงานได้อีกต่อไป

บรูไนมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการอนุมัติโครงการลงทุนที่เกี่ยวกับทรัพยากรพื้นฐาน ได้แก่ กระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน (Ministry of Industry and Primary Resources: MIPR) ซึ่งดำเนินการเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งบริษัทหรือโรงงานอุตสาหกรรม โดยบรูไนได้จัดตั้ง Industrial Site จำนวน 9 แห่ง มีพื้นที่ 568 เฮกตาร์ และ Industrial Complex 3 แห่ง สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบการระบายน้ำ ระบบจัดการของเสีย การไฟฟ้า การสื่อสารโทรคมนาคม และการประปา อยู่ในความดูแลขององค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งบรูไน (Brunei Industrial Development Authority: BINA)

มีหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาข้อเสนอจากวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม และนักลงทุนต่างชาติ ที่มีความประสงค์จะเช่าพื้นที่ใน Industrial Site และ Industrial Complex รวมถึงให้การสนับสนุนด้านการบริการในการเสนอแนะข้อมูลให้บริษัทที่อยู่ใน Industrial Site ทั้งการประสานงานกับกรมแรงงานในเรื่องการขึ้นทะเบียนแรงงาน และประสานงานกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในเรื่องใบอนุญาตการทำงานการตรวจลงตรา โดยทั้งหมดนี้จะต้องได้รับการอนุมัติจาก MIPR ในขั้นตอนสุดท้าย

การประกอบธุรกิจในบรูไนนั้น กลยุทธ์ที่น่าสนใจ คือ ธุรกิจแฟรนไชส์จากต่างชาติ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีร่วมทุนกับชาวบรูไน เพื่อเจาะตลาดและขยายกิจการ เนื่องจากชาวบรูไนนิยมสินค้าและบริการที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยสินค้าเกษตรของไทยได้รับความนิยมนอกจากชาวบรูไนเนื่องจากมีคุณภาพที่ได้

มาตรฐาน มีคุณสมบัติสอดคล้องกับกฎระเบียบของทางการ แม้ว่าตลาดบรูไนจะเป็นตลาดขนาดเล็ก แต่มีกำลังซื้อสูง ทั้งยังมีการแข่งขันค่อนข้างน้อยหากเทียบกับประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ผู้ประกอบการไทยจึงมีโอกาสนในการลงทุนสูง โดยเฉพาะธุรกิจภาคเกษตรและบริการอันเป็นภาคธุรกิจที่นักลงทุนไทยมีความเชี่ยวชาญ นับเป็นหนทางประกอบธุรกิจใหม่ที่ท้าทายนักลงทุนอีกทางหนึ่ง
